

Секція: Економічні науки

ПРИСЯЖНЮК ОКСАНА ВІКТОРІВНА

студентка

Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки

Національної академії Служби безпеки України

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Забезпечення безпеки діяльності суб'єктів підприємництва є для України порівняно новим явищем, але разом з тим з часом воно набуло дуже серйозної актуальності. Відсутність належного захисту підприємницької діяльності з боку держави, недосконалість правового регулювання взаємовідносин у сфері безпеки бізнесу не утворювало передумов для ефективного його розвитку, що у свою чергу примушувало підприємців шукати шляхи виживання, акцентуючи увагу на власні можливості.

Головна причина введення поняття «безпека суб'єктів господарювання» в науковий обіг полягає в тому, що його використання надає досліджуваній проблемі відтінок пріоритетності. Але більший інтерес становить дослідження проблем формування комплексної системи забезпечення безпеки підприємства, спрямованої на відвернення, послаблення існуючих небезпек і загроз, захист підприємства від різних негативних дій в умовах конкуренції та господарського ризику.

Найважливішими факторами, що впливають на економічну безпеку підприємства є ступінь досконалості законодавчої бази, рівень оподаткування, доступ на світові ринки збуту, інвестиційна привабливість регіону, держави. Насамперед, економічна безпека підприємства залежить від економічної безпеки держави, регіону, адже ґрунтується на їхньому

фінансовому, сировинному та виробничому потенціалі, перспективах розвитку. Наявність багаторівневої концепції економічної безпеки господарюючих суб'єктів усіх рівнів дає можливість забезпечити передбачуваність зовнішніх загроз підприємствам. Безумовно, що загрози і в подальшому будуть зачіпати в основному матеріальну та фінансову сфери бізнесу, принаймні наслідки впливу загроз завжди будуть відображатись на вказаних сферах. Виходячи з цього формування систем економічної безпеки суб'єктів підприємництва має бути зорієнтоване саме на організацію безпеки їх фінансових та матеріальних ресурсів з врахуванням особливостей їх галузевої приналежності.

Важливу увагу у організації економічної безпеки має бути приділено контролю всіх видів діяльності суб'єктів підприємництва, стану їх об'єктів та реалізації рішень. Результати контролю мають складати основу для прийняття рішень щодо шляхів подолання загроз і подальшого розвитку суб'єкта підприємництва. Організуючи економічну безпеку суб'єкти підприємництва особливу увагу мають приділяти роботі з власним персоналом, особливо з точки зору протидії загрозам, які можуть надходити від нього.

Безумовно, що основу економічної безпеки мають складати заходи, спрямовані на захист матеріальних та фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва на всіх етапах діяльності останніх: формуванні, зберіганні, використанні зазначених ресурсів. Враховуючи, що переважну частину фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва складають обігові кошти, обіг яких здійснюється шляхом виконання різного роду операцій (господарських, фінансових, комерційних та ін.), то очевидно, що економічна безпека значну увагу має приділити саме таким операціям.

Суть економічної безпеки реалізується в системі її критеріїв і показників. Критерієм економічної безпеки виступає оцінка економічного стану суб'єкта господарювання. Критеріальна оцінка економічної безпеки

базується на оцінках: ресурсного потенціалу суб'єкта і можливостей його розвитку; рівня ефективності використання ресурсів; рівня можливостей суб'єкта протистояти загрозам його економічній безпеці та самостійно ліквідувати їх; конкурентоспроможності суб'єкта; цілісності та масштабів структури суб'єкта; ефективності кадрової політики суб'єкта.

Доцільно виділити в системі показників економічної безпеки наступне: темпи зростання прибутковості та посилення економічної стабільності в діяльності суб'єктів, рівень матеріального та соціального забезпечення працівників, розмір боргових зобов'язань суб'єкта тощо. Для економічної безпеки важливі не лише показники, а також їх порогове значення, тобто наскільки вони є критичними та допустимими. Найвищий ступінь економічної безпеки суб'єкта підприємництва досягається при умові, що весь комплекс показників знаходиться в рамках допустимих меж порогових значень, а порогове значення одного показника досягається не за рахунок іншого.

Слід зазначити, що розвиток суб'єктів господарювання – один із компонентів і умов забезпечення їх економічної безпеки. Якщо підприємство, банк в економічному плані не досягає розвитку, то у нього скорочуються можливості до виживання, стійкості, адаптації до внутрішніх та зовнішніх умов. Тобто, економічний розвиток суб'єктів підприємництва забезпечує їх стійкість на ринку – одну із складових економічної безпеки.

Вирішення завдань щодо адміністративно-правового забезпечення безпеки діяльності суб'єктів господарювання, їх захисту, відновлення економічного стану підприємства не повинні зводитися до простого реагування на зміни, що відбуваються. Необхідно опиратися на науково обгрунтовані процедури їх передбачення, регулювання, пристосування завдань підприємства до зовнішніх умов, які змінюються. Відтак важливого значення набуває теоретична розробка проблеми адміністративно-правового забезпечення безпеки діяльності суб'єктів господарювання, що базується на

власній теорії, змістом якої є закони, закономірності, принципи, функції, форми і методи цілеспрямованої діяльності з мінімізації або виключення втрат та упущеної вигоди. У ході цієї діяльності суб'єкти господарювання повинні звертатися до методів стратегічного планування й управління, розглядаючи раптові і різкі зміни у зовнішньому середовищі, технологіях, конкуренції як реальність економічного життя.

Література:

1. Адамів М.Є. Антисипативне управління як передумова економічного розвитку підприємства / М.Є. Адамів // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія та практика управління економічним розвитком», (м. Київ, 22-24 листопада 2012 р.). – Донецьк: ООО «Фирма «Друк-Инфо», 2012. – В 3 т. – Т.1. – С. 186-187.
2. Антикризове управління підприємством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/6/701.html>.
3. Андрощук Г.А. Экономическая безопасность предприятия: защита коммерческой тайны: [монографія] / Г.А. Андрощук, П.П. Крайнев. – К. : ИнЮре, 2000. – 400 с.